SOLDATUL

Nr. 211 | APARE MARȚEA, JOIA și SAMBĂTA | Foaie de lămuriri și informații pentru ostași | REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA STR. SĂRINDAR Nr. 5-7-9 BUCUREȘTI

SOLIDARITATEA EUROPEANĂ

Campania din Răsărit împotriva bolșevismului a demonstrat, că solidaritatea europeană e nu numai posibilă, dar și necesară.

Evenimentele din ultimele zile în Apus, unde forțe din afară de cadrele Europei încearcă să-și statornicească poziții strategice pe coasta franceză a Africei occidentale de Nord împotriva siguranței în integrității teritoriilor europene, dau acestei idei de solidaritate o nouă și temeinică justificare.

Europa se află la o răscruce istorică hotărîtoare, dar nu de acum de câteva zile. Agresiunea anglo-americană e însă numai un episod, nu și un fapt esențial, fiindcă soarta războiului tot pe frontul răsăritean se va decide și tot acolo și-au manifestat popoarele Europei voința lor de a-și croi în unire și bună înțelegere noui temeiuri de existență în viitor. În această repartiție de forțe și delimitare de poziții, superioritatea morală și militară a Europei Noui se afirmă încă odată de nesdruncinat. Pe frontul răsăritean, înviorite acțiunilor ofensive ale puterilor europene continuă nestingherite salutara sfărâmare a ultimelor rezistențe bolșevice. Dincolo, la celălalt capăt al Europei, armatele germane și italiene, din vreme pregătite pentru această ipoteză, au preluat apărarea coastelor mediterane franceze, s'au instalat în Corsica și au intervenit efectiv în luptele de pe coastele Africei occidentale de Nord, scufundând aproape 60 de vase cu trupe și material de război engleze sau americane, înglobând aproape 400.000 de tone.

Ceea ce trebue cu deosebire reținut, din această împrejurare, este faptul că apariția trupelor germane și italiene pe teritoriul neocupat al Franței a redat populației franceze sentimentul de siguranță și de încredere. Franța învinsă trăiește azi zile de tragică desmeticire, văzându-se atacată de fostii ei aliați și apărată de armatele Axei, pe care pedagogia perversă a trecutului o învățase să le considere dușmane.

Acest fenomen hotărîtor, deschide un nou proces de revizuiri și lămuriri, care nu poate să aducă decât o reconfortare pentru ideea de solidaritate europeană în sensul evolutiv al marilor realizări pentru noua Europă. Europa fusa astfel moralmente câștigată din loviturile încercare de diversiune anglo-americană din Nordul Africei occidentale, în care lașitatea de a ataca o țară învinsă și fără apărare nu e mai puțin oribilă ca incalificabila faptă de a umili și lovi un popor, care a crezut în prietenie și a căzut victimă pentrucă a avut naivitatea să creadă în prietenia anglo saxonă. Iar războiul Europei nu poate fi pierdut, fiindcă el întrunește toate puterile de luptă, de mândrie și de demnitate ale celei mai vechi și mai bogate civilizații umane, fiindcă elementul dinamic al acestei lupte stă în forț morală a solidarității popoarelor europene.

dr. I. Cocea

Un aspect al Stalingradului (P. P.)

POZIȚIA ȘI ROLUL I. O. V.-ULUI ÎN SOCIETATEA ROMÂNEASCĂ

de Sblt. invalid CONST. MARIN

Problema I. O. V.-ului atîtdată neglijată complect de stat apoi soluționată prin societăți particulare, astăzi a sfârșit prin a fi o problemă de stat.

Lucrând în spiritul vremii—totalitar-socialist—Statul român ca și celelalte toate și-a luat asupră-și pe lângă alte probleme de ordin general s'o rezolve și pe a I. O. V.-ului. Pe lângă faptul că e lăudabil, dar se și impunea cu necesitate. Cine formează I. O. V.-ul? Cei mai buni fii ai neamului, aleșii națiunei, copiii națiunei sunt formulele oficiale. Și pe bună dreptate așa este.

I. O. V.-ul este o lume aparte, despărțită de societatea din care înainte de război făcea parte. Și ei sunt de fapt tot societate românească, dar cu condiții speciale. Să cercetăm aceste condiții speciale și apoi în raport de ele să fixăm poziția și rolul unei lumi nou creiată.

Cei întorși altfel de cum au plecat, sunt pentru rest exemplare curioase ori deadreptul caraghioase. Omul care a văzut moartea e cu totul altfel.

E mai serios. Nu-l mai impresionează orice nimic al vieții de toate zilele. Pentru el trebuesc probe tot mai de tari ca și moartea căreia i-a râs în față. Desfigurați, trunchiați, fără auz, sau vedere, atinși la sistemul nervos, în sufletul acestora cari și-au pierdut integritatea lor corporală, în timp ce alții și-au păstrat-o din întâmplare, ori fugind de jertfă, s'a produs o reacție instinctivă contra celor cari cu mai puține merite caută să-i depășească, sau să-i disprețuiască. Deaceea un invalid prin chiar faptul invalidității s'a situat pe un înalt plan moral, căci el nu-și mai amărîne întrecându-și semenii. El aparține tuturor, neamului, permanenței lui. Un invalid de război e mândru de sine, de fapta lui. Pământul care și vede cu mulțumire împlinită fapta. Și nimic nu e mai înălțător decât să-ți vezi rezultatul încoronat—el lucrului început, iar cu cât jertfa a fost mai mare cu atât mândria e mai deplină. Un invalid nu e umil, și nici nu poate fi umilit, mai mult, nici chiar mustrat. Căci cei cari i-au întrecut sunt doar morții pe câmpul de luptă. Invalizii sunt, am putea spune, trimișii eroilor căzuți, înapoi la vetrele și familiile lor. Pe experiența lor se poate bizui oricine și orice acțiune de grea răspundere.

Cu un efectiv foarte redus această armată a invalizilor, are un potențial de neînchipuit. El nu bagă în seamă incidentul care li s'a întâmplat în război și *nu-i cer profitul*. Ei caută numai dreptul dat în intenția legiuitorului și mai ales dreptate și iubire pentru gloatele care nu le au. Ei vor să lucreze în continuare considerând chiar viața asta departe de bucurii de tun, ori uruit de avioane sau tancuri ca un front și la fel vor să se lupte întrecere biruind toate piedicile și cursele ce li se'ntind din umbră.

Rolul invalizilor, a acestor întorși dela moarte în societatea românească este hotărîtor. Ei sunt singurii în stare să aprindă în sufletele tineretului eroismul.

Orfanii și văduvele evident în altă măsură și situație, sunt ridicați la treapta înaltă a dragilor lor prin jertfa acestora. Soțiile și copiii lor își impun altfel de trăiu, căutând să nu se depărteze de sensul măreț al jertfei eroilor lor. Oficialitatea, până eri surdă ori fățiș agresivă față de cei cari i-au dat viața și munca strălucită, astăzi — în cadența vremii — și-a luat asupră-și problema I. O. V.-ului străduindu-se să-i aseze acolo unde faptele lor i-au înălțat, să le dea considerația cuvenită. Și-a păsit chiar pe tărâmul practic. Prin legi și ordine s'a organizat oarecum viața I. O. V., față de instituții. Ne place să credem că nu influența războiului ori anume interese cari după terminarea războiului vor fi uitate, e mobilul unei atât de lăudabile fapte. Pentru că după cum se vede I. O. V.-ul nu așteaptă numai asistența socială. Vrând să scuture jugul parazitar, pentru stat, ei vor să muncească considerând aceasta ca o datorie sfântă. Cine însă nu vrea a înțelege celace I. O. V.-ul vrea și ce Statul lămurește, zi de zi, e o parte din societatea românească. Unii cu tupeu devin agresivi fățiș, alții mai timizi insinuează, iar ultimii dau lovituri din întunerec sau din spate. Evident I. O. V.-ul îi disprețuiește și nici măcar o vorbă nu le aruncă. Ei totuși trebuesc semnalați. Sunt cei ce-au fugit de jertfă, străinii de permanentele românești, adevărații paraziți. Dar vreascurile uscate găsite în orice codru vor fi aruncate în foc. Să nu uite domnișorii ăștia că un invalid care a stat de vorbă cu moartea, că orfanii și văduvele cari au încercat durerea lipsei celor dragi, acestia sunt călîți și găsiți buni la proba focului, pe când ei se vor topi „precum se topește ceara la fața focului".

DUȘMANI DE TOTDEAUNA

Suntem de două mii de ani pe aceste plaiuri. Destinul ne-a pus aici, iar noi înțelegând porunca destinului, am luptat din răsputeri pentru a transmite urmașilor nestirbită moștenirea ce ne-a fost hărăzită.

Același destin ne-a dat și vecini. Popor pașnic am căutat să trăim cu toți în raporturi de bună înțelegere. Eram mulțumiți ca căminul nostru și nu ne-am gândit niciodată să trecem în brazda vecinului. Din nenorocire firea noastră nu s'a potrivit cu a cejorlalți și am avut de suportat veacuri de-arândul atacuri neîncetate din partea vecinilor lacomi. Numai vitejiei strămoșilor și voinței lui Dumnezeu datorăm menținerea noastră ca popor liber.

Unul din cei mai lacomi vecini ne-a fost rusul. De când colosul slav s'a apropiat de granițele noastre, n'am mai avut o singură zi de liniște. Strămoșii noștri s'au așteptat neîncetat la invazia rusească și mult sânge au trebuit să verse pentru a învinge loamna tarilor de pământ românesc.

Dorința de totdeauna a rușilor a fost ocuparea Constantinopolului și deci ieșirea spre Marea Mediterană. În calitate de drept credincioși voiau pentru ei pământurile sfinte din Asia Mică. În calitate de pravoslavnici căutau unirea blocului slav de nord cu cel de sud. Noi eram în drumul rusesc, fie că năzuința lor se îndrepta spre Constantinopol, Asia Mică sau Balcani. Cea dintâi stâncă ce trebuia înlăturată din cale, eram noi.

În anul 1877 am fost prieteni. Am fost mai mulți decât prieteni. I-am salvat pe ruși. Drept mulțumită ne-au ocupat Basarabia.

În anul 1916 uitând experiențele trecutului, am fost din nou prieteni. Sturmer, președintele de consiliu al țărilor, trata o pace separată cu puterile centrale, voind să-și asigure Moldova până la Siret.

În anul 1940, regimul bolșevic ne fură din nou Basarabia și o parte din Bucovina. În acelaș timp cotosul roșu face noui pregătiri pentru etapa următoare: ocuparea Moldovei în întregime, precum și a Dobrogei.

1941 ne dă prilejul să ne luăm înapoi ceia ce ni s'a furat. Vitejia ostașului român a dus la desrobirea tuturor pământurilor românești răsăritene. Fiara a fost alungată din vecinătatea noastră, adânc în pustiul rusesc.

Războiul nostru din răsărit este deci războiul cu dușmanul nostru de veacuri. Înfrângerea Rusiei, fie că e țaristă sau bolșevică este o necesitate de existență pentru noi mai ales, piatră de hotare între slavism și Europa. Nici azi, nici mâine nu vom putea fi prieteni, ci numai dușmani. Deaceea lupta noastră trebuie să fie dusă cu aceiași dârzenie, până când pericolul din răsărit va fi definitiv înlăturat, pericol amplificat prin uebunia de oxtindere pe toată suprafața pământului a bolșevismului.

Serg. t. r. Ion Munteanu

NUNTĂ IN COTEŞTI

III

Nuvelă de MIHAIL ŞERBAN

Rezumatul primelor două părţi publicate în numerele trecute ale „Soldatului”:

„Toată mahalaua Creţeşti aşteaptă cu nerăbdare ziua nunţei fetei lui Pădureanu, Florica.

Poşta a adus invitaţiile, dar nu toţi din mahala au fost invitaţi. Nemulţumiţii lansează svonuri, fac intrigi. Duşmăniile cresc la culme. În această atmosferă încărcată, soseşte şi ziua nunţii...”.

(Urmare din numărul trecut)

Mai trecuse o săptămână. Era acum Sâmbătă şi mâine Duminică, zi mare, mai mare ca toate celelalte Duminici din viaţa lui... Era ziua nunţii Floricăi...

O săptămână în care şi-a făcut de cap ca niciodată. N'a pierdut un ceas fără sticla de profiriu în faţă, discutând cu ginerele despre viitorul fetei... despre calităţile ei...

Din când în când mai venea nevastă-sa şi-i mai aducea o veste din mahala. Că Stăneasca nu-şi mai ţinea gura, fiindcă n'a invitat-o la nuntă. Că Ciofuleasa l-a blestemat şi s'a lăudat c'are să facă farmece de are să li se spulbere tot ceaun agonisit... Dânsul râdea şi glumea pe socoteala acestor vorbe, dar în sufletul lui se cuibărea o umbră de teamă... Mai ieşea în oraş, se ducea după cumpărături, se întâlnea la Avrum cu Ignat, cu Popescu dela „Financiară”, cu alţii; cinstea, dar tot acasă se simţea mai bine. Când trecea prin mahala, simţea privirile urmărindu-l. Auzea şoapte şi râsete înfundate. Credea că-s la adresa lui. S'ar fi putut să-i bată joc de ceasornicul. Se răsgândea, se stăpânea. Cine ştie ce-ar mai fi ieşit şi de aici!...

Acasă adormia şi se trezia în faţa paharului...

Ionel Gabor îşi admira socrul. Descoperise într'însul pe omul de viaţă îngropându-şi tristeţea, când era, într'un pahar de vin şi'n apropierea căruia nu te simţi niciodată străin. Avansurile începură să vie pe nesimţite, fără să le ceară, dar, primindu-le, ca să nu-şi jignească socrul...

Florica era o fată bună, fără atitudini precise faţă de atenţiile lui Ionel. Puţin romantică deoarece mahalaua o făcuse să se ciocnească de multe ori cu realităţile vieţii, purta totuşi în permanenţă pe chip o umbră de melancolie...

Lui Ionel i-a plăcut de cum a văzut-o. Poate era prea gingaşe pentru dânsul, care purta în muşchi greutatea ciocanelor lovind fierul înroşit. Ţinea mai ales la promisiunea viitorului socru de a-i aduce „maistru” la Şcoala de meserii din localitate. Nu se îndoia că aceasta se va întâmpla. Acei cari-l aduseseră în casă la Pădureanu îi vorbiseră despre dânsul ca despre un om cu puteri mari, cu legături înalte... Oare faptul că primarele primise să-i cunune nu era un indiciu destul de puternic?

Florica l-a iubit dintr'odată, fără să-şi pue nici o întrebare. L-a văzut şi-a plăcut şi s'a bucurat copilăreşte că avea un bărbat. Îşi dăruise inima contra oricărei alte răspliţi decât aceea a entuziasmului şi dorinţilor înfiorate pe neaşteptate în sufletul ei... îi iubea. Îşi dădea seamna de acest lucru, seara în pat, când închidea ochii şi se gândea la dânsul. O cuprindeau îmbrăţişări străine până atunci trupului ei. Se gândea cu frică, dar se gândea, la lucruri nepermise. Şi acum? se bucura într'însa... Nu se recunoştea. Era alta. Dar nu...

Ionel tocmai plecase. Era noaptea. Îi culcase pe tatăl ei şi s'a retras în camera în care dormea singură până acum.

Singură? Până acum?

Vorbele aveau alte înţelesuri. Aveau mai mult miez. Spuneau mai mult. Însemnau lanţurile care cădeau ale unei sclavii din care mai avea o noapte... O noapte neagră şi una albă... Noaptea neagră era noaptea de azi, acum când era singură... Noptea albă era cea de mâine noaptea nunţii, prima noapte alături de Ionel...

Se aşeză, aşa cum era, îmbrăcată, pe marginea patului. Se gândea. Amintirile îi veneau una câte una în minte, dintr'un trecut luminos, la care totuşi se gândea rar. De mult n'ar fi putut preciza anul. Dar poate nu se întâmplase niciodată! Ba da! îşi zise cu frică, aşa cum ridici o carte pe care s'a aşezat praful ca să nu-l stârneşti... Zece ani? Doisprezece? Era pe vremea când în trupul ei de copilă până atunci, începură să se întâmple prefaceri mari...

Nu, dar poate că era numai un vis!

Totuşi imaginea stearsă a actului îi rămăsese în minte. Acum, mâine, se va întâmpla iarăşi acelaş lucru. Acelaşi? Acelaşi, oare? Aceeaşi durere crudă, fierbinte, care o făcuse să geamă şi să plângă? Îşi aducea bine aminte... Întâiu a plâns, dar pe urmă a tăcut şi s'a făcut mică, mai mică decât era şi a fost bucuroasă că n'o mai durea. Când a simţit apele unui potop cald revărsându-se întrinsa, s'a înfiorat de plăcere.

Nu ştiuse de ce o durause şi-apoi s'a simţit atât de bine...

Se juca în podul cu fân şi purcei, cu Titel, băiatul vecinului. N'a înţeles dece a muşcat-o de gât şi s'a rugat de ea să stea lângă dânsul, jos. Nici mai târziu, după ce au adormit amândoi în fân n'a înţeles. Crezuse că visase, dar un vis pe care nu-l uiţi niciodată. După aceea însă îl ocolia. Se temea de dânsul. Atunci n'a plâns, dar după un timp, când şi-a adus aminte, i s'au aburit ochii.

Câteodată reînvia senzaţia dureroasă, care-i furnica trupul şi se svârcolea în aşternutul cald.

N'a spus nimănui nimic.

Mâine? Ionel!...

Tresări. Îi era somn. Mişcarea bruscă a trupului dărâmase într'însa castelul de impresii şi visări. Era târziu şi ea nu trebuia să fie obosită. Se ridică de pe marginea patului şi trecu lângă fereastră. Îşi răci obrazul de sticla rece. Îi făcea bine... Afară era întuneric. În ograda, în fund spre grădină, sura de fân îşi profila silueta de monstru antideluvian. Nu-i fu frică. Ar fi vrut să se urce în podul ei, să mai fie odată cum a fost atunci, când o acoperise Titel cu trupul lui. Se retrase de lângă fereastră. S'apropie de uşă, o deschise şi ieşi încet să nu fie simţită. Coborî în curte. Aerul era rece şi parfumat de florile grădiniţei. Îi făcea bine. Merse grăbită prin întunericul deas, fără să-şi dea seama ce face...

Ajunsă în faţa şurei de fân, se sui pe scara care ducea la pod. Ureă uşor. Nu se temea de nimic. Când ajunse sus, se opri întrebătoare. Unde era? Dece lipsia? Un nod de plâns i se ridică şi i se opri ca o piatră în gât. Îi ardeau obraji şi-o durea capul. Dece nu venise? I se umeziră ochii. Simţi un val de căldură curgându-i prin corp. Cald! Cald! Cald! Tăcerea o împrejmuia cu un zid de cetate. Dece nu venise? Cine? Titel? Nu! Ionel... Când? Acum? Dece?

Gândurile se ciocneau. Nu Ionel! Titel! Dece Titel? Ţitel, bucuria din trecut... îi simţia într'însa. Nu voia să-l piardă. Durerea, adormită în pântec, se trezia. Reînvia. Îi ardea mărunţaele. Se ridica în sus. Îi cuprindea inima.

Îi ardea trupul. Transpirase. Nu era nimeni şi afară era răcoare. Ar fi putut să răcească... Ce căuta aici?

Coborî repede spiţele scării rezemată de şură. O urmăreau umbre, îi era frică de noapte, de gânduri, de întâmplarea din trecut. Intră în casă, grăbită înfiorată. Se trânti îmbrăcată în pat. Aştepta cu nerăbdare ziua dăruirii totale, istovitoare. Ardeau în trupul ei, cu flacără mistuitoare, dorinţi şi patimi înăbuşite până acum. Îl simţea într'însa pe Titel, dar îi dorea pe Ionel...

Adormi cu pleoapele înroşite de plâns...

Nunta a început de vreme, după masă, cu preot, lume multă, călcându-se pe picioare, — înghesuială, glume decoltate, râsete şi multă voe-bună. În curând, cei mai mulţi uitară de prezenţa care-i incomoda la început, a primarului şi a nevestei sale...

Pădureanu, mulţumit, trecea din cameră în cameră, dela grup la grup, ciocnind paharul cu fiecare pe rând, primind felicitări, strângând mâini prieteneşti, domolind veselii sgomotoase şi îndemnând la dans pe tinerii rămaşi prin colţuri...

Era un om fericit. Florica era cu adevărat frumoasă şi-i stătea grozav de bine ca mireasă. Părea puţin obosită, dar nu făcea nimic, avea să-i treacă...

Ionel, mirele, parcă era pe altă lume. Un dans nu pierduse. Pădureanu îl privea cum era, frumos şi voinic şi i se umplea inima de bucurie luminoasă.

Totuşi exista şi o nemulţumire... Urmărindu-l insistent cu privirile, îl văzu iarăşi dansând cu Geta, fata Silviei lui Şoimaru. Avu o tresărire ca o revoltă. Nu-l plăcea deloc acest lucru. Îi văzuse mereu împreună, iar mireasa singură sau între femei bătrâne...

Ionel şi Geta trecură înaintea lui, ca o sfidare a gândurilor care-l rodeau. Fata ţinea capul în sus, puţin dat pe spate, privindu-l pe Ionel, care-i vorbea în ochi... Uite nerusinata... Îşi zise Pădureanu în gând şi voi să-l cheme pe băiat să-i atragă atenţia să fie mai corect... Renunţă, deoarece nu voia să se umilească şi de frică să nu observe cumva lumea. I se părea chiar că-l urmăresc priviri răutăcioase. O văzu pe Clevira lui Ignat râzând cu hohote şi crezu că râde pe socoteala lui... Şi muierea asta! Îşi zise el enervat, muiere bătrână şi-o face pe tinerica!... Numai între tineri se vârâ.

În urma acestor observaţii, lui Pădureanu îi pierit dintr'odată pofta de petrecere... O vedea pe Florica supărată şi-i era sufletul negru de scârbă...

Primarul, ridicându-se, începu să ureze prin cuvinte meşteşugite viaţă lungă şi-un trai fericit tinerilor căsătoriţi. Momentul era prost ales. Ionel tocmai dansa cu Geta. Surprins în mijlocul camerei, fu cuprins de panică. O lăsă singură şi se retrase lângă Florica. Mişcarea atrase atenţia şi toţi priviră într'acolo, apoi se priviră semnificativ. Ţinea lui Pricop, trecând prin faţa lor, cu paharul de vin în mână, le-a zis:

— Noroc, tinere, dar mai vezi-ţi şi de nevastă!...

Râse hohotit. Îi răspunse dela spate, din colţ, de pe scaunul pe care şedea, Profira, şchioapa...

În sufletul de faţă bătrână al acestela din urmă, care nu trăise bucuria şi neliniştea unei astfel de clipe, — întotdeauna în asemenea ocazii, încolţea sămânţa răutăţii. Ştia dânsa de ce-i chemată la nuntă! Imediat aveau să vie toţi pe capul ei, care cu ceaşca de cafea, care să-i dea în cărţi, care să-i tălmăcească visul de azi noapte...

Observase cea dintâiu purtarea mirelui şi i-a părut bine. Când însă s'a uitat la Florica şi a văzut-o supărată, gata-gata să plângă, i s'a făcut milă şi nu ştia ce să facă să-i vină în ajutor, s'o răsbune...

(Continuare în numărul viitor)

DIN LITERATURA CLASICĂ ROMÂNĂ

DUŞMANUL FLORILOR

Sfânt lucru e o umbră de copac într'un loc pustiu şi multă grijă trebue după ce l-ai sădit să-l vezi înălţat, când l-ai pus în calea uscăciunilor vânturi de şes.

Dar sunt gospodari îndărătnici şi stăruitori care ştiu să preţuiască o floare cât şi un aprig de grâu, un copac ca şi pe un bun semen.

Şi aşa era şi d-na Vuia.

În jurul casei străvechi unde-i aciuiase Dumnezeu, se făcuse un rai de grădină. Dincolo de gardurile vii, până şi tristă ca o pustă, moşia se întindea fără o umbră de copac, fără un adăpost răcoritor. Îndărătul casei însă, în livada de pomi roditori, vântul de primăvară trecând, amestecă florile albe de măr, cu trandafirile flori de piersic. Cireşii şi vişinii fulgulau şi ei, ei ca o pluire de fulguri albi răsăcla prefutindeni. Nucii verzi, ce nu îndură iarbă sub adăpostul streşinei lor umbroase, îmi răspândeau mirosul lor amar. Lăcrămioara drăgostitoare îşi întindeau vreţele pe garduri şi un zbor scânteietor de albine, alerga fără astâmpăr.

Cărări albe, prundulie, ca vadurile de izvoare din care apa a secat, şerpuiau sub ramuri şi te duceau în grădina din faţa casei, unde florile, cu toată arşiţa şi pământul nepriincios, ajunseseră să se despletească şi să cucerească tot locul.

Sub grija mioasă a mâinii ce le răsădise ele robiseră tot cuprinsul şi nemai ţinând în largul lor în straturi, urcaseră scările străvechi de piatră, luaseră cerdacul cu asalt parcă, pe marginile ferestrelor se aciuiaseră şi până şi odăile toate le cuprinseră, năvălind prefutindeni biruitoare, în pete multicolore pe mese, în vase delicate lângă oglinzi, în complicate răvare şi glastere deasupra zidurilor.

Era o năvală parfumată, o încurcătură amestecată de neamuri, un norod fantezist ce-şi împlântase stegulele colorate din straturi şi până în înaltul streşinilor.

Fiecare tremurându-şi steagul ei colorat, voia să spună par'că de pe ce tărâmuri vine, din ce îndepărtate locuri, din care dumbrave, şi de peste care oceane a venit sămânţă înfiptă afară şi scuturată de pe aripa unei păsări în migraţiune, ori de răscolita cine ştie a cărui uragan, ridicat de cine ştie ce pădure văpăind.

Amestecul de rase însă, trăia liniştit şi fără discordie, ca într'o republică cosmopolită, căci d-na Vuia îşi ţinea supunerile, şi le împărţia de o viaţă ori pumnul de fărâmă neagră de pădure, care prieşte şi lucie rănilor.

O armă de grădinari o ajutau în această migăloasă şi necurmată grijă, fără de care florile nu pot să trăiască, ingrenând astfel peste măsură buzelul acestei mici republici ce nu era pe placul stăpânului, şi care merita în umbră, ca şi noaptea, o lovitură de stat.

Domnul Vuia era un om pozitiv, inamic născut al formelor, mirosurilor şi locurilor. Adevărata împărăţie se întindea dincolo de garduri pentru dânsul. Acolo era rodul cel mare şi pânea cea de toate zilele.

Şi aşa pe zi ce grădina se făcea tot mai frumoasă, pe atâta creştea şi ura acestui om primitiv contra neînţelesului norod.

Când venia, plictisit şi plin de trudă, de pe câmpuri, unde îl ardea soarele dogoritor, el nu ştia să preţuiască răcoritoarea umbră ce i-o întindea un platan ori un nuc, nu ştia să se îmbete, de înviitoarele mireasme ce i le căderiiau florile.

Faţă de năvala aceasta bizară, de cruciunea aceia biruitoare a efloarescenţei, el pierea în cumpănă banul, socotia cât costă grădinarii, cât costă seriile, cât gurile de apă care împrăştiau zilnica ploae binefăcătoare.

Era un om, pe care desigur poeziile biblice nu-l încântaseră nici odată, o fiinţă în sufletul căreia minunata legendă a raiului pierdut, după care plângem cu toţii, nu-l lăsase nici o nostalgie. Şi în afară de aceasta, nici pământul nu-l iubia, nu cunoştea ce e recunoştinţa aceia, ce o cunoaşe unii, pentru cei ce îi hrăneşte. Pământul pentru el era un element de producţie şi sămânţa era banul pe care îl îngropa, aşteptând ca să se urce în vârful spicului şi de acolo în buzunarul lui.

Îndărătnicul bun şi stăruitoare, minunata femeie şi-a păstrat până la moartea ei imperiul. Pas cu pas a luptat să-şi păstreze şi să-şi înmulţească veşmântul ei norod şi coloratele stegulele au fâlfâit pretutindeni până ce a închis ochii.

Dar într'o zi Domnul Vuia a sfârşit singur. Moderna şi rustica Sacuntală a pornit spre alte raiuri şi atunci ceeace trebuia să se întâmple s'a întâmplat.

Din casă au fost goniţe întâi netrebnicele, din ferăstri au fost expluzate, văduv a rămas parmaclâcul cerdacului, azi s'a năruit un răvar şi mâine altul, tristo s'au deprins perdele de glicina şi de salcâm din înaltul streşinilor şi apoi când şi gurile au sfârşit prin a se astupa, toate au murit. Grădinarii au fost daţi afară, serele s'au prefăcut în hambare şi vântul dogoritor al şesului s'a ridicat şi a pătruns pretutindeni. Vuiau copacii cu desnădejde parcă, dar nimeni nu-i auzia. Nevăzută s'a strecurat omida, şi-a întins din pom în pom cuiburile ei albe, din creangă în creangă mreaja ei diafană, din înălţătă firul ei sfredelitor. Una după alta florile au murit împrăştiindu-şi fiecare mireasma lor ca un blestem, una după alta osânditele la moarte răsuflând după lacrima de apă, şi-au plecat drăgălaşele capete şi s'au sfârşit. Ca un jar a trecut soarele peste bârne şi frageda iarbă a rămas ca tutunul de galbenă.

*De ce muriau însă şi se uscau toate, de ce sâmbetul bătăcitor înfiorla tot mai mult pe buzele lui Vuia. Ca de-o faptă mare se ţinea de v

Implinitor al misiunilor istorice

Vin, dela un timp, tot mai mulți străini ca să ne cunoască țara, rămânând surprinși de ceea ce găsesc aici: o viață care își urmează cursul normal spre îmbucurarea unui destin firesc și plecă mărturisindu-și admirația pentru calitățile deosebite ale sufletului românesc. Prin acest contact al oamenilor din afara granițelor noastre cu realitățile din interior, se face cea mai bună propagandă, fiindcă nimic nu poate fi mai convingător decât ceea ce ai văzut singur cu ochii și ai auzit cu urechile tale. Toți acești vizitatori plecă de aici cu impresiile cele mai bune, pe care și le mărturisesc aidi la plecare, cât și mult timp după aceea. În țara lor, prin presă, radio, conferințe și cărți. Ostindu-ne la aceste mărturisiri, pentru a le cerceta și a le scoate miezul vom ajunge la stările cari ne-au impresionat mai mult în timpul vizitei în țara noastră. Vorbesc acești oameni mai ales despre spiritul de solidaritate pe care l-au întâlnit aici la noi, în fața războiului pe care îl ducem contra dușmanului nostru de veacuri,— spirit de solidaritate în care crește tot mai mult stânca voinței de a învinge, de a duce până la victorie finală sforțarea de nimicire a celui mai odios regim politic din câte a cunoscut omenirea, bolșevismul. Pornirea românului contra bolșevismului este de natură organică, românul fiind cel mai fanatic iubitor de pământul lui, dintre țăranii lumii, — ca și cel mai fanatic apărător al ființei și credinței strămoșești — ințe trei obiective deci contra cărora bolșevismul a dus, dela începutul venirii la cârma statului tuș, cea mai barbară persecuție, transformată în teroare și crimă, când alte metode nu reușeau. Vorbesc apoi străinii cari ne vizitează țara, despre conștiința luptei pe care o ducem, astăzi, pe care ei au întâlnit-o în toate straturile sociale românești, — luptă care devenise o necesitate, căci nimic dinmprejurarea dela răsărit s'ar fi transformat în scurt timp într'un cataclism care s'ar fi abătut asupra țării și a poporului român. Faptul că românii știau înțelege misiunea, aidi în fața străinilor, cât și în fața civilizației europene amenințate, dovedește superioritatea rasei, care îi asigură viitorul și desvoltarea. Vorbesc apoi acești străini, cari vin străini poate la noi, dar pleacă prieteni ai noștri, — vorbesc despre echilibrul economic, despre viața socială aproape normală a țării.

Toți cei care au vizitat țara românească au plecat cu sufletul întărit și încrezător într'o viață mai bună. Căci aici ei au întâlnit elanul luptător, optimismul creator și acel spirit de jertfă care e ultimul grai al victoriei. Țăranul român e un ființ superior, e un fiu-losof în fața morții. Pentru el moartea eroică e supremă onoare.

A mai avut acest popor și aceasță țară, norocul, ca în vremuri grele providența să le trimită conducători la înălțimea misiunilor istorice. Ni le-a trimis și de data aceasta pe Mareșalul Ion Antonescu, dezrobitor de drumuri și creator de glorie pentru Patria care va scrie mâine istoria măreață a României noui.

Serg. t. r. Mihail Serban

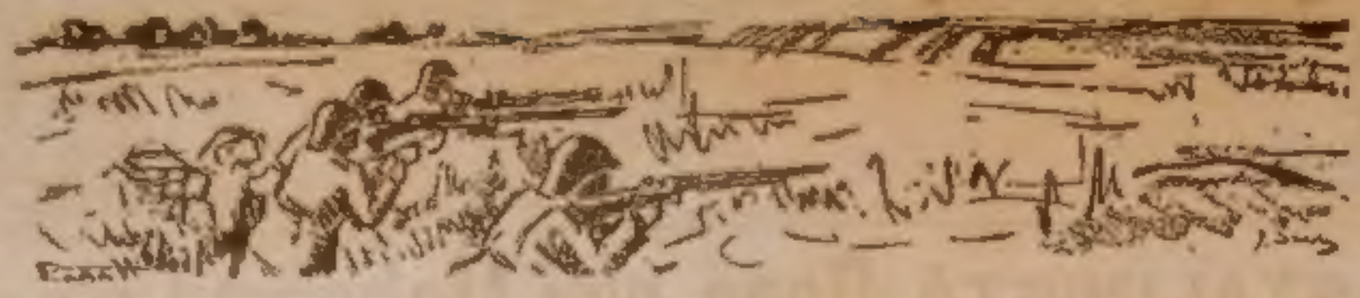

RĂZBOIUL DIN MEDITERANA A INTRAT INTR'O FAZĂ NOUĂ

Trupele germane și italiene au preluat apărarea coastei de sud a Franței

Evenimentele din Mediterana se succed cu o iuteală nebănuită. Fiecare zi aduce o nouă schimbare în situația părților beligerante. Invadarea Africei de Nord franceză de către americani n'a putut rămâne fără răspuns din partea puterilor Axei. Este îndeobște cunoscută promptitudinea germano-italiană cu care răspunde la orice atac.

Intrucât Franța s'a dovedit incapabilă să-și apere coloniile, atât de importante din punct de vedere strategic și deoarece americanii au amenințat cu ocuparea Franței, puterile Axei au hotărît în urma unor consultații intense între ele — cu Franța — să ia asupra lor apărarea Franței și a coloniilor africane aparținând popoarelor europene.

În consecință, armatele germane și italiene au primit ordinul de a trece prin Franța neocupată spre a ajunge la coasta mediteraneană și Corsica amenințate de eventualitatea unei debarcări anglo-americane.

Odată cu intrarea trupelor germane în Franța neocupată, Fuehrerul a adresat poporului francez o proclamație spunând între altele:

„Francezi, ofițeri și soldați din forțele armate franceze!

În ziua de 3 Septembrie 1939, guvernul englez a declarat război Germaniei fără nici o justificare și fără niciun motiv. Cei cari au pus la cale războiul au reușit, din nefericire, în acea epocă, să determine și guvernul francez să se alăture la declarația de război engleză. Acest lupt era pentru Germania o provocare ce nu putea fi înțeleasă. Guvernul german nu revendicase nimic și nu ceruse nimic din partea Franței. El nu adresase Franței pretenții care ar fi putut să-l rănească amorul său propriu. Poporul german, care a trebuit în acel moment să se opună cu sângele fiilor săi la această agresiune nu avea nici o dușmănie împotriva Franței.

Cu toate acestea, războiul astfel deslănțuit a provocat suferințe și nenorocirea unui mare număr de familii din cele două țări".

În continuare Fuehrerul arată că datorită încercărilor Angliei și Americii de a pune d'n nou piciorul în Europa, Germania s'a văzut nevoită să răspundă agresiunei anglo-americane.

Dar trupele germane au primit ordin ca prin atitudinea lor să fie cât mai puțin posibil o sarcină pentru poporul francez. Dar poporul francez să nu uite că prin atitudinea guvernului său în 1939 a aruncat poporul german într'un război grav care costă pe sute de mii de familii suferințe și dureri profunde.

Dorința guvernului german și a soldaților germani nu este numai de a apăra, atât pe cât este posibil, frontierele franceze împreună cu membrii forțelor armate franceze, ci și mai mult încă de a ajuta la apărarea posesiunilor africane ale popoarelor europene împotriva acelor de agresiune și de rapacitate, în viitor.

Toate chestiunile speciale ce se pun vor fi reglementate și rezolvat de acord cu autoritățile franceze.

Trecerea trupelor germane și italiene spre pozițiile fixate s'a făcut fără nici un incident, deși Mareșalul Pétain a protestat împotriva acestei măsuri. Protestul, după cum s'a dovedit mai târziu, a fost făcut mai mult formal, deoarece armata franceză a primit ordinul de a nu opune nici o rezistență.

Populația deasemenea a primit prietenos trupele Axei, iar oficialitatea s'a dovedit foarte loială.

CE FACE FLOTA FRANCEZĂ?

Majoritatea unităților navale franceze staționează în baza navală dela Toulon. Între aceste sunt cuirasatele moderne „Dunkerque" și „Strassbourg" de câte 26.500 tone, armate fiecare cu 8 tunuri grele de 330 mm.; patru crucișetoare grele; trei crucișetoare ușoare; numeroase distrugătoare și vase auxiliare.

Flota franceză din Toulon, contrar svonurilor răspândite de agențiile nord-americane se află încă în port, iar șefii marinei franceze și-au luat angajamentul să se apere împotriva oricărui agresor. Ca răspuns la această declarație, autoritățile germane au hotărît să nu ocupe instalațiile fortificate dela Toulon și să nu se atingă de flota franceză.

LUPTELE DIN ALGERIA ȘI MAROC PAR SĂ FI INCETAT

După o știre americană, amiralul Darlan, după o conferință cu generalul american Clerk, a dat un ordin de zi trupelor din Africa de Nord să înceteze imediat lupta, să intre în cazărmi și să păstreze o atitudine neutră.

Asupra adevăratei situații nu se știe totuși nimic. După postul de radio francez însă, luptele continuă încă în Maroc. În cursul zilei de 12 Noembrie s'au dat lupte extrem de grele în regiunea localităților Port Lyautey și Safi.

RAZBOIUL SE APROPIE DE TUNISIA

Trupele anglo-americane care înaintează contra frontierei Tunisiei, au luat contact cu trupele franceze la 160 km. est de Tunisia. O debarcare în Tunisia este desmințită de cercurile competente din Vichy cari afirmă că liniștea domnește peste tot în Tunis.

PROBLEMELE SBORULUI LA MARE INĂLȚIME

Sborul la mare înălțime oferă o serie de importante avantagii traficului aerian. La 6000 metri avionul scapă de 95 la sută din toate influențele turburătoare și periculoase ale vremii, în timp ce sborul la 12.000 metri asigură toate condițiunile bune: lipsa goluriior din aer, lipsa de nori, inexistența pericolului de îngheț, siguranța la trecerea peste munți mari razã de acțiune, dispariția turburărilor provocate de undele ultrascurte, navigare astronomică nelmpiedicată, mare iuțeală și economie de material. Atingerea acestor înălțimi este legată însă de greutăți: condițiunile atmosferice în stratosferă, așa dar mai sus de 10.000 metri, se deosebesc mult de cele din apropierea pământului. Astfel presiunea aerului și aceea a oxigenului scad la un sfert, în timp ce temperatura ajunge la în medie —55° C. Scăderea presiunii odată cu înălțimea are ca efect că gazele din corp, de exemplu cele din stomac sau din intestine, își măresc volumul ajungând să și-l multiplice de 5 ori la 12.000 metri înălțime, ceeace împiedecă în primul rând respirația. Totodată se produc dureri în ureche, în sinusul frontal și sinusurile maxilare, la urcare sau coborîre. Cea mai importantă problemă pe care și-o pune medicina în sborul în înălțime este scăderea oxigenului. Lipsa de oxigen duce la slăbirea forțelor omului. Mușchii devin nemulțumiți, conștiința se turbură, până când în sfârșit la atingerea așa numitului „studiu critic", la 6000-8000 metri, apare pierderea conștiinței și crumpeli. În acest moment trebue să se dea imediat oxigen.

La sborul din stratosferă nu mai este deajuns nici respirarea oxigenului. La 11.000 metri înălțime se produce o turburare și în respirarea lui. Presiunea externă scade la această înălțime cam la nivelul presiunii oxigenului din aer dela suprafața mării. Această turburare a silit tehnica să adopte o nouă apărare împotriva efectelor continue scăderi a presiunii. În avioanele stratosferice moderne echipagiile sunt instalate într'o cabină specială în care presiunea aerului este păstrată în mod constant, cu ajutorul unor suflătoare, la cea corespunzătoare înălțimii de 3000 metri.

IARNA

Am tresărit, la amintirea atâtor ierni frumoase din copilăria noastră și o clipă ne-am zustrat preocupărilor noastre, pentru a retrăi impresiile iernilor de altădată.

Prinși în angrenajul evenimentelor și preocupat de singurul nostru scop, victoria definitivă, n'am mai putut aștepta cu atâta bucurie aceste zile. Totuși o trezărire s'a produs în inimile noastre.

Primul gând, în acest început de iarnă, a zburat spre ostașii noștri care se găsesc acum pe malurile Volgăi și în inima Caucazului. După vitregia viscolului de anul trecut, în plin război, când am mult știut de văzut și de suferit, iarna din anul acesta ne găsește mult mai pregătiți și mai aprovizionați. Pentru aprovizionarea cu lemne s'a avut grijă încă din primăvară, iar acum fiecare își are sigură pentru lui de căldură în cămin. Alimentele au fost din belșug, așa că s'au putut face cumpărături cu prețuri destul de accesibile oricărei familii, ca să nu ducă grijă toată iarna. Guvernul, prin d. prof. Mihai Antonescu, vice președintele Consiliului de miniștri și sub directa supraveghere a Conducătorului Statului, a luat măsuri din timp pentru ca toată lumea să fie mulțumită și-să i se asigure cele necesare existenții... A doua iarnă de război și totuși nici nu se simte. Rinecuvântata noastră țară și hărnicia muncitorului român, ne-au dat posibilitate să nu simțim greul zilei de mâine. O singură datorie încă avem. Să dăm cât mai multă posibilitate ostașului de pe front, ca nici el să nu simtă greul iernii din Rusia, care știm cât de neruțătoare este. Știm cu cât entuziasm s'a răspuns la toate apelurile Consiliului de Patronaj, când a fost vorba de „Darul ostașului" și cât de multe lucruri s'au strâns. O căciulă și-o haină călduroasă, acolo în pustiul acela depărtat, aduce o caldă mângâiere în sufletul lui. Gestul de omenie și înțelegere din partea noastră, cei rămași mai la adăpostul vieții, este o participare cu toată inima la jertfa cea mare pe care trebue s'o facem pentru răscumpărarea definitivă a hotarelor noastre și pentru stârpirea pericolului iudeo-comunist dela răsărit.

Și toți au înțeles că trebue să lucrăm zi și noapte pentru izbânda neamului nostru. Din iglitele vișinoare ale doamnelor din înalta societate ca și din cele ale țăranelor noastre, lâna mănușele, flanelele și tot felul de haine călduroase pentru eroii noștri de pe front... Și dacă iarna aceasta dezlul de calmă după cum așteptă-o-n găsit bine pregătiți, tot așa de mulțumiți să fie și iubiții noștri ostași pe-acolo pe unde sunt, la căldura veșmintelor trimise de noi.

Caporal Constantin Soleia

PAGINA VESELĂ

STRATEGIE STALINISTĂ

Ivan: *Cum? Nu vii la tăticul?*
Mișa: *Tu nu vezi? Iarnă!*
Ivan: *Dar de ce?*
Mișa: *Știu eu? Poate caută un loc de retragere!*

ȘTIE TOT!...

Fănică Petroiu nu era un băiat rău, ci dimpotrivă; un băiat foarte bun. Un singur lucru a greșit el în viață: că s'a însurat. Și a plătit cam scump afacerea asta. Dar numai prietenul lui, Ionel Popa va nenorocit. Dar Ei și numai el că l-a tot vorbit ne rea că-i bine însurat, că te adună de pe drumuri și însărșit că bărbat în rând cu oamenii.

Azi așa, mâine așa până când s'a hotărît! Se va însura. Și într'o bună zi s'a prezentat la ușa domnului Ion Papură, a bătut, a intrat și i-a spus așa:

— Domnule Papură, mă cunoașteți, nu?

— Da, domnule Petroiu! Dar ce te aduce la mine?

— Păi ceva foarte simplu. Îmi place fata dv., pe duduia Petruța și am venit să v'o cer în căsătorie.

— Știu omule; eu n'am nimic contra. Dar fata vrea?

Și a vrut fata, mai ales că Fănică era și băiat drăguț. Două săptămâni mai târziu Fănică și nostra împreună cu viitoarea soție, roșie de emoție, cu cei doi nași juca „Isaia-dănțuește" în biserica Sfântul Mina.

Așa s'a întâmplat căsătoria lui Fănică: simplu, scurt și limpede. Așa cum se întâmplă toate în viața omului când îi e scris să se întâmple. Vorba aceia: sarpele când i se face de cap, iese la drum! Așa și cu Fănică al nostru.

Nu știu cât timp o fi trecut, dar într'o bună zi i-a pișcat și pe el sarpele de inimă. O scrisoare în care un binevoitor îi spunea — cam pe ocolite — că nevastă-sa stă cu altcineva. La început, omul n'a crezut — dar cu timpul i-a intrat în cap că e adevărat. Viața pentru el devenise chin. În fiecare clipă o spiona pe nevastă-sa, care, la dreptul vorbind, cam dădea de bănuit. Era cochetă tot timpul, rujată, parfumată, cu unghiile vopsite. Dacă era femeie cinstită, ce nevoie avea să-și boiască unghiile să se parfumeze? Lui nu-i trebuia o asemenea femeie. Lui îi trebuia o femeie gospodină, care să muncească alături de el, nu așa cum era dumneaei: cu pension, cu „permanent" la cap și cu ardei la coadă, vorba românului. Da' ce era să mai facă acum? N'avea decât să aștepte... Că pe nevastă o aduci în casă cu lăutari, dar n'o poți scoate pe urmă decât cu popa.

Într'o zi se hotărăște să se convingă. Și pretextând că e trimis în provincie pentru o chestiune de serviciu, își împachetează cele necesare într'un mic geamantan și o întinde spre gară.

După vre-o oră însă revine acasă și găsește pe nevastă-sa, cu cine credeți? Cu prietenul lui, Ionel Popa. Dar înainte de a intra în casă l-a primit dânsa-.

— Ce-i cu tine? Ai pierdut trenul?

— Am vrut să-l pierd, nenorocito... Mă mir că mai ai curajul să vorbești! Știu tot!

Coana Petruța, s'a făcut roșie, dar, apoi, sigură pe ea, l-a spus:

— Știi tot?

— Da, absolut tot!...

— Da? Bine, domnule! Atunci dacă știi tot, spune-mi te rog, la ce an a fost descoperită America?!...

Dacă nici Mahomed n'are dreptate!...

Pe vremea stăpânirii turcești, într'un sat din Macedonia trăia un bătrân și cinstit turc: Hassan, Vecinul său, tânărul și neastâmpăratul Culi, român macedonean, neavând de lucru, se ținea de năzdrăvănii.

Într'o zi ieșind pe poartă și văzându-l pe Hassan, în loc să-i dea bună dimineața, îi spuse:

— Să-l ia dracu pe Mahomed al tău, Hassane!

— Ce ai zis? Înjuri tu, ghiaurule, pe Mahomed? am să te chem la Cadiu — zise turcul mâniat și fără întârziere se plânse cadiului:

— „Cadiule, vecinul meu — Culi ghiaurul — a înjurat pe Mahomed fără nici o pricină".

Cadiul ordonă să fie adus imediat în fața sa părâtul:

— Cum ai îndrăznit, nesocotitule să insulți pe sfântul profet, uitând credința pașnicului Hassan?

— Dreptule judecător — zise umilit Culi — sunt nevinovat. Cum aș îndrăzni eu, un părlit de supus al vostru, să insult pe sfântul profet al stăpânilor țării acestea? Se vede însă că vecinul meu Hassan are necaz pe mine și vrea să-mi facă rău.

Se gândi cadiul, apoi întrebă:

— Ai martori, Hassane?

— Nu, eram numai noi amândoi dar dacă spun eu... zise cu convingere cinstitul Hassan.

— Nu pot face nimic, plecați — zise în cele din urmă, plictisit, cadiul.

Contrariat, Hassan clătină din cap și ieși urmat de Culi.

Pe când coborau scările, fiind numai ei doi, Culi îi spuse lui Hassan.

— Ei! ce-mi făcuși, turcule? și după ce se asigură că nu mai e nimeni pe lângă ei, se apropie de urechea lui Hassan și-i șopti:

— Să-l ia dracu pe Mahomed al tău și pe Cadiu cu tot.

Uimit, Hassan se oprește și-i spune:

— Ești nebun bre? Tu n'ai frică de pedeapsă?

Și fără să mai aștepte, urcă scările în grabă și intrând la Cadiu îi spuse emoționat:

— Cadiule de abia am ieșit de aici și când coboram scările, nerușinatul de ghiaur a înjurat din nou și pe profet și pe tine chiar.

— Să fie adus imediat aici îndrăznețul — ordonă Cadiul.

Un soțiu îl aduse.

— Hassan te acuză că din nou ai înjurat și pe profet, ba și pe mine Mărturisește.

— Înalte stăpâne — se miorlăi umilit Culi — se vede că mi s'au împlinit zilele. Nu știu ce să cred de năpasta care a căzut pe capul meu Desigur că vecinul meu Hassan, căruia nu i-am făcut nicium rău, și-a pus în gând să mă piardă cu orice preț. Viața mea e în mâinile înălțimei voastre și eu, un umerit supus, nu am nici o putere.

Din nou se gândi Cadiul: cum ar putea îndrăzni un supus, așa fără nicium motiv, să comită un asemenea sacrilegiu față de religia stăpânitorilor și fără nicium câștig să-și riște viața? Ar trebui să fie nebun.

Se adresă cu severitate lui Hassan:

— Aveți vreo gâlceavă mai veche, ai martori?

— Nu, Cadiule, zise Hassan — nu am nici-o pricină cu el și nici martori nu am întrucât tot singuri am fost, dar dacă spun eu...

— Atunci plecații și să nu mai veniți aci cu prostii — zise din nou Cadiul.

Bietul Hassan nu-i venea să creadă. Ulult, ridică din umeri și ieși afară împreună cu vecinul său Culi.

Nedumerit și aiurit, se scărpină în barbă iar Culi după ce se asigură din nou că nu e nimeni împrejur, îi spuse ia ureche răsând:

— Ei! ce-mi făcuși Hassane? Să-l ia dracu pe Mahomed al tău.

Prostit Hassan se opri și încruntând sprâncenile zise bătând cu pumnul în palmă stângă:

— Să-l ia dracu și din partea mea, bre... dacă n'are dreptate!

CHURCHILL CĂTRE STALIN

Aflând de vitejeasca la... mutare,
Departe de culcușul din Kremlin,
M'am bucurat, iar la a ta scrisoare
Eu îți răspund grăbit de tot, Stalin.

Întrebi că unde să te duci cu gloata,
Că te'ngrozești de Crucea lui Isus,
Păi, du-te unde-a dus, bre, mutul roata
Și surdul iapa, precum ți-am mai spus

Și spui că ți s'a terminat curajul,
Și nu știi ce să faci mai abilir,
Eu te povățuesc să-ți faci bagajul
Și cu bocceaua... „Pohod na Sibir"

Să știi că n'o să ai o cruda soartă,
Căci după ce vei fi compirt bătut,
Rămâi ca la'nceput: „linia moartă",
Că doară, ce-ai avut și ce-ai pierdut!?

Dar, fii pe pace, gospodin, Staline,
Fii tare și... răbdare și tutun,
Că vei primi cu sigur dela mine...
O funie frumoasă și-un săpun.

Plot. adm. Theodor D. Caramon

PREZENTĂ INUTILĂ

Prietena (la telefon): *Ești singurel?*
Ea: *Da!*
Prietena: *Dar unde e bărbatul tău?*
Ea: *Lângă mine, dar e ca și când n'ar fi...*

O FIGURĂ DELA IEISK REPETATĂ LA NOVOROSSISK

Colaborând și susținând pas cu pas înaintarea cavaleriei, un regiment de artilerie călărească, a fost clipă cu clipă pilonul mănunchiului de victorii câștigate de Marea Unitate.

Nenumăratele încercări de rezistență ale inamicului, dela Don până la Marea Neagră, sdrobite fără preget de tunurile românești, apoi înverșunatele contraatacuri bolșevice rupte din bătăile lor pustietoare; Protokul, Kubanul, Kurka, toate trecute sub supravegherea barajului deslănțuit peste malul ocupat de dușmani, acțiunea dela Ieisk și Novorossisk, sunt numai frânturi din contribuția artileriei la succesul cavaleriștilor români.

Așa s'a întâmplat că, aceeaș baterie comandată de Căpitanul M., care a acționat cu o exemplară eficacitate la Ieisk, să-și câștige partea ei de glorie și în luptele dela Novorossisk.

Pentru că, fără îndoială, ca și Ieisk-ul, Novorossisk-ul marchează nu numai un punct în paimarsul cavaleriei, ci și în acel al artileriei călărețe — căci, intervenția ei acolo, a fost într'adevăr hotărîtoare.

Ocupându-se întreaga vale Sukko și ajungându-se cu primele elemente de cavalerie pe înălțimile dinspre Sud de localitatea Glebovka, înaintarea noastră este brusc oprită de focul unei baterii bolșevice de artilerie grea, tras din liziera de West a orașului Novorossisk. E un baraj puternic, care ne ține la pământ. Dar îndată observatorul înaintat din linia întâia a Cavaleriei, locot. G. descoperă poziția dușmană și relatează matematic observatorului principal faptul. Atunci fulgeră ordinile. Se repară într'o iuțială uimitoare și se face reglajul de tragere. Bateria Căpitan M. alături de bateria Căpitanului S. dezlănțuie bombardamentul. Tunurile varsă potop de foc și pământul tresare în sbateri scurte. Văile hăuiesc prelung, iar munții freamătă ca'n furtună. Rușii devin din ce în ce mai înverșunați. Loviturile lor vin asupra noastră dese și grele, una cade chiar în apropierea observatorului înaintat și o schilodește grav la picior pe telefonistul observatorului căpitanul voluntar Marogan Gheorghe. Din nou eroismul soldatului român se evidențiază. Bravul caporal voluntar trimis la ambulanță a refuzat să plece și a trebuit să fie dus din ordin. Mai târziu, după ce a fost pansat și îngrijit, a cerut să fie scos din ambulanță și însărcinat cu o misiune oarecare în Baterie. Comandantul i-a satisfăcut dorința, dar după două zile nu l-a mai văzut nimeni. Se reîntorsese la observatorul înaintat acolo unde-i era locul și prima grije a fost să raporteze telefonic că-și luase postul în primire și-și îndeplinește misiunea).

Focurile continuă. Dușmanul e înverșunat. Țevile noastre plesnesc lovitură după lovitură. E un clocot și o fierbere satanică.

Dar, deodată, în bateria bolșevică se face tăcere.

Atins în plin țipă telefonistul raportul observatorului înaintat.

Uraganul amuțește — observatorii urmăresc satisfăcuți efectul. Focul dușman este neutralizat, iar servanții dușmani părăsesc poziția și iau fuga.

In urma lor, călărețiî se precipită într'o înaintare înverșunată. Coboară acum spre Feodotovka și trec direct către Noverossisk. Artileria își schimbă poziția și trece pe înălțimile Miskako. Dar nu s'a terminat încă: O altă baterie grea de coastă pornește alt foc, mai intens, asupra noastră. Din nou înaintarea Cavaleriei este oprită. Căpit. M. scrutează prin lunetă sectorul bolșevic și se acordă în permanență cu observatorul înaintat „Evrika"! obiectivul este descoperit!

Comenzile se succed, scurte, precise. Observatorii sunt numai nervi, numai reglajul de tragere și primul proectil pornește asurzitor din pântecele tunului.

Observatorii se agită. Semnele sunt de bucurie—„Ce-i"? se întreabă numai ochii — „Admirabil"! spun ei.

Și deodată, din locul bateriei bolșevice se înalță un fum gros, care urcă întunecând zarea. Ceva pârâie acolo. Țâșnesc flăcări, apoi crește alt nour de fum, alături „un depozit de muniții"! vine ca fulgerul vestea: „A sărit în aer"!

Pe urmă amuțește totul. Cavaleria dă iureș către marginile orașului. Mai târziu când se ocupă poziția bateriei bolșevice, un tun greu, îl găsim acolo ars.

Iar alături, prăpăd. Adăposturile servanților sunt complect distruse și din depozitul de muniții, doar epave...

Bateria Căpitanului M. repetase o splendidă figură, încercată cu mare succes la Ieisk.

Lt. Brudescu
Ofițer de ataș la S. M. P.

VÂNĂTORII DE MUNTE CUCERESC NOUI LOCALITĂȚI IN CAUCAZ

A trecut o săptămână, de când o mare unitate de munte a cucerit orașul industrial Nalcik. Și iată că aceeaș mare unitate se acoperă din nou de laurii victoriei pe meleagurile Caucazului.

Fără a pregeta un moment, șoimii noștri de munte s'au avântat din nou peste colinele dela poalele munților și au cucerit localitatea Jakujowa, unde bolșevicii încercaseră să înfiripeze o nouă rezistență.

Înălțimile dela Sud de Khassanja, străjuesc deoparte și de alta drumul impraticabil, pe care urmează să străbată vânătorii.

La porțile acestei localități, barată și apărată de arme automate din locuințe transformate în cazemate, bolșevicii se apără cu disperare. După asalturi crâncene, oțelul care era încercuit de șanțuri antitanc, cade în mâinile atacatorilor.

O parte din efectivul Marei Unități, continuându-și ziua și noaptea atacul, sfarmă rezistențele inamice și astfel stabilește legătura cu forțele blindate germane, care înaintau rapid dinspre celălalt flanc, strângând în cercul morții toate forțele bolșevice aflate în regiunea dela Sud-Vest de Nalcik.

Legăturile telefonice ale comandamentului sovietic fiind întrerupte, iar comunicațiile barate, trupele răslețe ale inamicului intră în debandadă. Puținele culoare de rezistență sunt luate cu asalt.

La Nizni-Segen, un grup izolat mecanizat inamic încearcă un atac, cu scopul de a face o spărtură în dispozitivul forțelor române și a le întârzia înaintarea pe valea Terekului către Babujent. Dar misiunea vânătorilor nu se limitează aci și îndreptându-și forțele spre Est prin marșuri neîntrerupte, continuă înaintarea spre Archarisar. O parte din forțe atacă și cuceresc cotele 620 Durdun și Karanzindsikou.

Trupele rusești masate aci opun rezistențe foarte puternice.

O grupare tactică, operând într'un teren greu, cucerește localitatea Gisel cu toată apărarea extrem de dârză a inamicului. La stânga, trupele blindate germane continuă cu succes acțiunea de pătrundere spre Ordzonikdze, ajungând la marginea acestui punct-cheie, care deschide drumul spre Grozny.

Batalioane de asalt, făcând eforturi continui și străbătând culmi și văi, merg mereu înainte. Vânătorii de munte au fost aceia care pornind din Șipotele Sucevei au străbătut în marș forțat și atacuri strânse, întinsele câmpii ale Ucrainei și alături de unități de cavalerie, au angajat în stepa Nogai una dintre cele mai îndrăznețe lupte cu un inamic numeros. Și tot vânătorii de munte au fost aceia care au străpuns fortificațiile dela Sevastopol, cetate ce părea inexpugnabilă.

Urcând piscuri înalte, coborând în văi adânci, făcând pârtii prin mărăcini și sfâșieri în pâienjenișul de sârmă ghimpată, ocolind câmpurile de mine ei uită de oboseală și cu forțe înoite se îndreaptă spre obiectivul zilei.

Sprinteni șoimi ai Carpaților nu se vor opri până în creierii de oțel ai munților Caucaz. De acum înainte ei se vor cățăra cu îndărătnicie de muchiile de cremene ale Munților, de arbuști și de curpeni care se încrucișează deasupra defileurilor.

Vor pătrunde în văgăunile în care s'au aciuat resturile forțelor bolșevice scăpate dela Nalcik.

Strălucita ofensivă a Marei Unități de Munte nu poate fi stânjenită de ofensiva mincinoasă a postului de radio moscovit, care a afirmat acum câteva zile că această Mare Unitate ar fi pierdut cea mai mare parte de efectiv.

Desmințirea românească vine pe calea armelor. E drept că este destul de sângeroasă, ca întotdeauna, pentru inamic, care pierde adeseori încă o armă de luptă.

Mincinos.

GHICITORI

DESLEGARILE LA GHICITORILE PUBLICATE IN NUMARUL PRECEDENT

35) Cerul; 39) Chiotul; 40) Fepenele cu coada neagră; 41) Cărbunele aprins; 42) Mănușa din mână; 43) In luna Februarie, că are mai puține zile; 44) Rasul fierului. 45) La 1 Ianuarie; 46) Din momentul când s'a născut și până a murit; 47) Niciodată; 48) Cel surd; 49) Răbdări prăjite; 50) Eu sau tu; 51) Limba; 52) Limba; 53) Groapa; 54) Inaintea mortului. 55) Când ne calcăm hăinile; 56) Când așteptăm ceva; 57) Urzica și mărăcinele; 58) Fiindcă nu pot vorbi; 59) Timpul pierdut; 60) Bruma și roua; 61) Umbra; 62) Când dormi și mori; 63) Fiindcă le despoaie noaptea; 64) Ca să arate că ziua cântecul pe dinafară; 65) Creitorul; 66) Mâncând noaptea; 67) Omul; 68) Clopotul dela gâtul vacii; 69) Cerul și stelele; 70) Oasele;

71. De-aci până la mare
Numai funduri de căldare.

*

72. Intr'o margine de crâng
Două jumătăți de bilă.

*

73. Șervetel vărgat
Peste mare aruncat.

*

74. Am un om mititel
Face zarduri frumușel.

*

75. De n'aș fi eu
Nimeni n'ar trăi pe lume.

*

76. Șade în vârf de nuia
Și nu se teme c'o cădea.

*

77. Lungă și lată
Nu stă niciodată.

*

78. Am un unchiaș mare
Cu o sută de araci în spinare.

*

79. Ochii dracului
Moartea omului.

*

80. Dedesupra pădure
Dedesubt prescure.

*

81. Patru bat, opt opintesc
Mii și sute se clătesc.

*

82. Sus tună și răsună
Jos oameni s'adună.

*

83. Fumul dracului
In capul omului.

*

84. Ce e greu pe bordei
Mai mult decât pământul dacă vrei.

*

85. Toate 'ntinse
Gheme strânse

*

86. Hurduc burduc
De urechi te duc.

*

87. Când suge, când ară
Când face din el ciobote.

*

88. Am un bou bălan
Paște năzdrăvan.

*

89. Dobra subțirica
Umple putinica.

*

90. Ce se naște cu luna
Și piere cu soarele.

*

91. Ce-mi cere le dau
La nimeni nu stau.

*

92. Măicuța brava
Colindă dumbrava.

*

93. La cap are miere
și la coadă fiere.

*

94. Da ce-o mănânci
se face tot mai mare.

*

95. Treve mosul peste zgard
Și rămâne soânzurat.

*

96. Sade la ușă
Și cântă din vază

*

97. Șiejar verde
Vârfu-i arde.

*

98. Foișor
Intr'un picior.

*

99. Gornul ține nebunul
Și nebunul înebunește omul.

Primatul sufletului

Pe când în țările dimprejurul Mediteranei, cu teatre, palestre, arene, locuri olimpice și alte întocmiri de petrecere, avea o mare precădere grija de cele trupești (exprimată mai târziu prin formula: mens sana in corpore sano), Dacii plecau tocmai dela principiul opus: Numai cine are suflet sănătos poate păstra și sănătatea corpului, — așa-l învățase legiuitorul lor Zamolxe.

A fost deci o mare mirare în Atena când Socrate a arătat discipolilor săi ce firă cugetare se lăsase în lumea din ținutul Dunării și al Carpaților. De aici, admirația sa față de doctrina lui Zamolxe. Amândoi erau temperamente etice excepționale și deci făcuți să se înțeleagă unul cu altul. Văzând corupția care sporea mereu la Atena: cinismul sofiștilor, demagogia unor ambițioși ca Alcibiad și alții, luxul, înmulțea heterele... și alte păcate, cinstitul educator și-a dat bine seama că orice reformă dela suflet trebue să înceapă. Așa că planul său se potrivea de minune cu învățătura înțeleptului care povățuise pe Daci, un neam pe care Socrate nu-l cunoștea decât din auzite, fiindcă filosoful abia ieșise până la marginea Atenei.

De bună seamă cum prețuia pe Zamolxe așa trebue să fi prețuit educatorul Atenienilor și pe Daci. Iar prețuirea era întemeiată.

In adevăr, spre deosebire de grosolăniile vieții dimprejurul Mediteranei (cu bachanalii, saturnaliile și alte vulgarități), o parte dintre locuitorii Carpaților trăiau în cea mai mare cumpătare, nutrindu-se cu poame, lapte, miere, bureți, ierburi și de sânge și de carne. Spre deosebire de mulțimea care umbla cu capul gol (acoperit numai de plete — comati), și trăia în țelul gloatelor nu..citoare, sihaștrii numiți capnobați duceau o viață cu mult mai contemplativă; erau respectați ca o clasă superioară și purtau pe cap căciulă, dar nu de piele, ci împletită din fire de lână (cum e comanacul călugărilor noștri). Columna Traiană ne arată pe însuși Decebal cu căciula la fel, ceea ce dovedește de câtă cinste se bucurau acei pustnici în fața poporului dac.

Mai avem apoi și o altă dovadă a prețuirii celor sufletești. Pe lângă monarhul militar Dacii aveau și al doilea cârmuitor pe Marele Preot — un fel de rege spiritual. Insuși nemuritorul Rebrișta, cel mai mare suveran al neamului dacic, s'a sprijinit pe autoritatea și pe sfatul preotului Decenei.

Așa dar, „primatul sufletului" n'a fost la Daci o vorbă goală ci o realitate simțită până în fibra vieții politice. Ar fi destul acest singur fapt, să încredințeze pe oricine că mărturisirile lui Herodot și Strabo cu privire la idealismul Dacilor erau exacte. Nu în zadar. Grecii îi numeau „nemuritori", încât ea Strabo mărturisește apăsat: „E un lucru de care nimeni nu se poate îndoi și care răsare din toată istoria Geților (Dacilor): râvna religioasă a fost de când lumea caracterul preacumpănitor al firii lor". Evlavia aceasta, cunoscută „de când lumea" ne dă dreptul să considerăm pe strămoșii noștri aproape ca un fel de creștini înainte de creștinism.

Și nu credem să fie o exagerare, dacă am considera pe Daci drept exponentul cel mai înalt al cultului antice. In fața etica E destul să ne gândim la un singur lucru: între păgânismul brutal al popoarelor dimprejurul Mediteranei (Fenicieni, Egipteni, Greci, Cartaginezi, etc.) cu lupte de gladiatori, cu bețe la serbări (ca cele dionisiace) și alte bădărănii și viața barbarilor din pădurile Europei nordice ca unii ce trăiau în țelul Pieilor Roșii, bând din cranii de oameni, poporul carpatic (cel puțin sihaștrii lui) forma o insulă de reală înălțime morală.

Dar nu numai cunoscătorii, ci întregul popor dacic a dat la un moment o pildă de tărie sufletească unică în istoria veche: Când legiunile romane, după lupte crâncene au pătruns până la zidurile Sarmisegetuzei, mai presus de jertfa ostașilor care se războiseră timp de douăzeci de ani pentru întregirea țării, s'a ridicat jertfa regelui și a nobililor Decebal, generalii și alții luându-și dat singuri moartea, numai să nu sufere umilirea de a cădea vii în mâinile învingătorului. Căderea Troiei — un basm frumos; a Cartaginei — o rușine prin lașitatea și desertăciunea cârmacilor; căderea Sarmisegetuzei — o tragedie fără pereche în toată lumea antică.

Iar dacă lucrurile stau astfel: dacă „primatul sufletului" era o realitate la poporul legat de Carpați și de Dunăre (fluviu sfânt pentru Daci, ca și Gangele pentru Indieni) nu e de nicio mirare ceea ce a urmat în viața acestui popor, după ce s'a creștinat. Credința localizată în „nemurirea sufletului" și credința într'un mare zeu al luminii erau cea mai firească îndrumare spre creștinism. Cine avea o idee atât de înaltă despre divinitate nu se mai putea coborî la hartă pentru mărunțișurile ereticilor, ci a rămas neatras de credințele altora, care duceau o viață închinată slăbiciunilor pământești.

In rezumat: primatul sufletului, rândul la „nemurire" și atitudinea contemplativă manifestată în sihăstrie au fost atâtea căi care au ținut poporul carpatic departe de rătăcirile vulgare ale păgânismului, în după creștinare, l-au scutit de lunecările pe cari abia trecuți la doctrina lui Isus, fără a avea destul răzeșesc în propria tradiție a neamului lor.

Simion Mehedinți

DESPRE LUCRURI ȘTIUTE ȘI NEȘTIUTE

Bucureștii

Inceputul orașului de astăzi e cetățuia pe care Mircea-Vodă o întemeiă în secolul al XIV-lea pe locul unde sunt astăzi Arhivele Statului, de sigur pentru a supraveghia ce se petrece în largul ses hăitos ce merge până la Dunăre. Celelalte Curți domnești, dintre care cea din urmă, a lui Alexandru Ipsilanti, a dat temelii și fragmente de ziduri și palatului ce se ridică astăzi, al Arhivelor după ce ruinele din secolul al XVIII-lea adăpostiseră încă dela crearea instituției rămășițele documentare ale trecutului. — se vor fi urmat pe același pământ, cum era obicetul. In acest caz, biserica lui Vodă Mihai va fi înfoiuit o alta mai veche, mergând până în timpurile îndepărtate ale întemeierii.

Acest vechiu sâmbure al Bucureștilor se desvoltă întâi către Sud Alexandru Vodă ridică, în al XVII-lea veac încă, o nouă biserică, pe un al doilea deal, acea biserică ce primi, în restaurarea ei de nepotul de fiu al întemeietorului, numele de Radu Vodă. Dună acest Radu Mihnea, un bun creștin și un om cu apucături mari. Apoi în împrejurimi alți Domni ai acelui veac dădură lupta și înființară în pământ mari cruci de amintire. Pe când orașul trecea Dâmbovița, el înflorea până departe în fungul apei, aruncând noi ramuri noui de mahalale. Prin anii 1650, Constantin Șerban clădi pe vârful dealului celui mai înalt, dar cel mai depărtat de râu, Mitropolia, care putea fi socotită pe acea vreme ca o clădire frumoasă în ultimul sfert al acestui secol al XVII-lea, Șerban-Vodă, care, ca prigonit al Domniei, căutase mântuirea în colțul de vechiu codru ce rămânea la Cotroceni, își făcu mica, dar armonioasa mănăstire, socotită pe atunci ca o minune a artei, într'o curățitură de pădure. El (Baust, când moartea-i smulse înainte de vreme, și-ai lui zăstră odihna lor, aici. Cu mănăstirea Cotrocenilor și cu ma, halalele târâcarilor din capătul opus, vechiul București își alunsase hotarele la Miezănoapte și Miazăzi. La Răsărit, el n'a fost niciodată foarte întins, ci s'a pierdut în lunile în șesul semănat de căsuțe

Izvoare Volga

Prin înaintarea trupelor aliate europene în Stalingrad, importanța economică a celei mai însemnate căi de navigație sovietică, a Volgei, a intrat în primul plan al interesului general. Dintre bunurile transportate în anul 1935 pe căile de navigație ale Uniunii sovietice de circa 47 milioane tone, 35 la sută au revenit fluviului Volga. Cei doi afluenți principali ai fluviului Volga, Kama și Oka, au participat la traficul fluvial al Rusiei cu aproape 9 milioane tone. Prin aceasta se ridică participarea totală a fluviului Volga cu afluenți la peste jumătate din întregul trafic fluvial sovietic. Printre produsele transportate petrolul ocupă primul loc. In anul 1935 au fost transportate 7 milioane tone de produse petrolifere și se presupune că această cifră s'a ridicat în ultimii ani.

Locul al doilea îl ocupă lemnul, cu peste 6 milioane tone. Deasemenea au fost transportate pe Volga în cantități mari materiale de construcție și cereale.

Cugetări

Norii nu sunt ai soarelui, ci ai pământului tău. El stă neclintit sus și vești asemenea cu dânsul. Așa și omul în adevăr mare.

*

Cu câteva schimbe trăiește trestia mai lesne prin viață decât cu toată bogăția de gânduri și de simțire a unui om genial.

SOCOTELI DE PETRECERE

RASPUNSUL SOCOTELILOR DIN NUMARUL PRECEDENT

21) Se pun Ambele cești mici una în alta și împreună în cea mare.
22) Crucea trebue împărțită întâi în pătrățele mici. Atunci soluția apare dela sine.

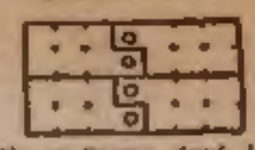

23) Păsla se așează după înălțimile ce le are în jurul ei, în capete.

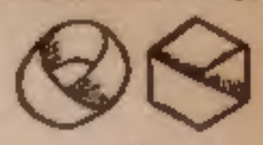

25. CU CARTI DE JOC

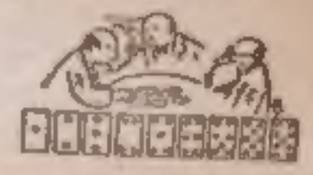

După ce au făcut o panzoramă, Moș Glumici alege nouă cărți, dela 1—9 și le înșiră în ordine pe masă, cerând partenerilor să le așeze astfel încât suma punctelor adunate să dea 100. Au încercat ei în fel și chip, dar n'au izbutit și atunci au protestat, spunând că nu poți să faci 100 din 45 de puncte. Moș Glumici a zâmbit pe sub mustață, a luat cărțile și le-a așezat așa cum cere jocul.

Dar cum cere jocul?

26. O CURIOASĂ PROBLEMĂ DE DOMINO

Se cere ca din piesele de domino pe care le vedeți în ilustrație să

se realizeze 6 rânduri a 3 piese, astfel încât fiecare rând vertical și orizontal să dea un total de 13. Ilustrația arată începutul bine făcut. Trebuesc așezate și cele 7 piese rămase.

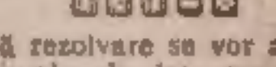

După rezolvare se vor așeza din nou piesele, de data aceasta însă astfel ca să avem totalul 18 la toate rândurile verticale și orizontale. Pentru a reuși se vor schimba 5 piese: se vor introduce cele arătate în figură dar spuneți Dvs., care trebuesc scoase!

27. EXAMEN

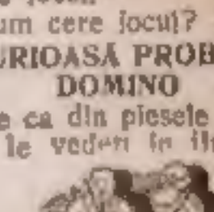

E plăcerea lui Moș Glumici să facă mare haz de problemele și glumele pe cari le știe. Și cum știe foarte multe, niciodată nu ești sigur la ce te poți aștepta dela el. Deunăzi a fost el la un fost camarad din oștire cu care el făcuse o concentrare. Cum l-a văzut l-a pus dinainte o tablă cu multe și variate figuri. „Privește, te rog bine, figura din cerc și apoi compară această figură cu celelalte. In trei minute trebue să-mi spui pe cari din celelalte figuri, părțile negre au aceeași formă cu cele albe din cerc, astfel ca prin suprapunere să le acopere complet".

Musafirul a desenat pe cartonașe mici figurine, le-a sucit, le-a învârtit, s'a uitat în zaro la ele, până când a aflat.

Puteți afla și Dvs.?

„NE-AM INDEPLINIT MISIUNEA!"

Am cunoscut pe Locot. Porojan Alexandru aici, pe câmpul de luptă și neîntrecutele sale fapte de arme m'au apropiat sufletește de el, urmărindu-i acțiunile cari adeseori erau hotărîtoare pe un sector întins. Instinctul de conservare al omului Porojan dispărea în fața eroului ofițerului Porojan, care mergea să învingă cu acel dispreț de moarte caracteristic idealiștilor transfigurați pentru marea idee națională și universală în marș de biruință. Crucea de piept, luminată de credința chemării ajutorului lui Dumnezeu, nu o făcea decât pentru victorie și nu în spiritul egoist omenesc de personală mântuire.

— Aibi grije, Bogdănescule, dacă se întâmplă ceva cu mine, să fie salvate tunurile, spunea el subalternului său intim de câte ori pleca la luptă

Întrezărindu-se în el calități excepționale de ostaș s'au și fixat dintr'un început asupra lui priviri pline de nădejdi și era ținut deoparte ca o rezervă decisivă în momentele critice ale luptelor și ca o surpriză înspăimântătoare pentru dușman.

— Să intervină imediat locot. Porojan cu tunurile sale antiaeriene, era ordinul generalului comandant, când forțe numeroase și puternice inamice copleșeau brațele înarmate ale infanteriștilor noștri din linie. Misiunea odată primită era depășită, desăvârșită. În majoritatea cazurilor, locot Porojan Alex., nu mai aștepta „ordine", ci din proprie inițiativă, apărea cu tunurile sale automate ca o minune. Dar nu tunurile constituiau „minunea" acțiunilor companiei I-a A. C. A., ci locot. Porojan însuși! După oricare faptă excepțională, învingătorul se prezintă modest în fața generalului său șefului de Stat Major, raportând cu o simplicitate impresionantă: „Să trăiți, mi-am îndeplinit misiunea!"

Inteligență de comandant, ingeniozitate în atac, prezență de spirit în momente critice neașteptate, îndrăzneală, curaj și suflet, toate acestea, combinate cu focurile tunurilor meniat mânuite, stăteau la baza faptelor sale deosebite de arme.

Companiei sale de apărare contra aviației îi este încredințată paza aeriană a diviziei bănățene. Totuși compania, prin debitul ei mare de foc și mai ales prin faima creată de inimosul comandant de „spaima bolșevicilor" primește și alte misiuni importante.

În luna August 1942, divizia bănățeană purtând lupte înverșunate pe stepa Kalmucilor din fața Stalingradului, compania A. C. A. a locot. Porojan deschide șirul unor intervenții eroice, cu efect înspăimântător pentru bolșevici, acțiuni consacrate în cartea de aur a marei unități deservite, prin impresionante ordine de zi.

La 5 August 1942, locot. Porojan cu secția I-a a sublt. Ionescu din proprie inițiativă, duce o luptă ca în filme cu un grup de cavalerie bolșevic. Apoi, cu cele două tunuri, numai grație unui curaj extraordinar, anvelopează lupta în satul Generalow cu un inamic de tăria circa unui regiment, plus un pluton de cavalerie, aruncătoare și artilerie. După două ore de luptă înverșunată, la căderea serii, satul e cucerit, făcând zeci de prizonieri și producând pierderi sângeroase inamicului.

În ziua următoare, la Sistowo, cu secția 3-a a Sublt Bogdănescu dă un atac, dar prin surprindere asupra comandamentului infanteriei diviziei.

La Doroffiew, în aceiași zi, cu o prezență de spirit uimitoare, locot. Porojan alungă, cu focul tunurilor sale spontan deschise, o mașină blindată apărută pe neașteptate într'un boschet, cu un tun care trage într'una din bateriile noastre.

Tot în această comună, la 7 August 1942, cu toate secțiile întrunite printr'o coincidență fericită, comandantul, din proprie inițiativă, deschide foc de secerare asupra inamicului, apărut pâlnii pe creasta unui deal, din dreapta regimentului de infanterie de pe Crisan cu intențiuni de invadare. Inamicul rămâne îngrozit.

La 23 August c., inimosul locot. Porojan este trimis cu două secții în sprijinul aceluiaș regiment de mai sus, pentru cucerirea satului Kapkinka, puternic fortificat. Prin iscusința, curajul și sufletul depus de locot. Porojan, tunurile sale A. A., neutralizează focul armelor din fortificații în așa fel, să infanteria poată cuceri nestingherită 10 cazemate betonate în șir.

Un sistem de șase cazemate, puternic întărite cu arme automate și bine camuflate, așezate pe poziții dominante la Est de localitatea Kapkinka barează înaintarea flancului drept al diviziei bănățene și flancului stâng al diviziei oraiovene. Toate eforturile de străpungere a acestor cazemate rămân fără rezultatul scontat.

În ziua de 27 August 1942, generalul comandant ordonă locot. Porojan să se așeze cu două tunuri. Locotenentul cu oamenii săi săvârșește singur minunea cuceririi lor într'un moment când nimeni nu se mai aștepta, făcând prizonieri și capturând armele tuturor cazematelor. Locotenentul se prezintă dinaintea generalului său, raportând simplu: Să trăiți, domnule general, mi-am îndeplinit misiunea!

În ziua de 30 Sept. 1942, bolșevicii, cu numeroase forțe de infanterie, sprijinite de tancuri și aviație atacă întregul sector al diviziei cu scopul să taie legătura pe C. F. a trupelor aliate din Stalingrad.

Locot. Porojan Alex. este trimis imediat cu patru tunuri, întărit cu o grupă de pușcași, să sprijine forțele din fața satului Dubowy Ovrang. Sub un puternic bombardament dușman, pe brațe sunt instalate tunurile deschizându-se imediat acelaș foc nimicitor de secerare asupra inamicului. Sprijinit de focul intens și reperat al tunurilor automate, sublt. Boedănescu Simion cu o grupă de pionieri și cu opt oameni, sub comanda frunțașului T. R. Covlea Marin, cucerește unul întâi partea de West a satului și apoi primul șir de case. După masă, sosind în ajutor două grupe de pionieri și două de jandarmi sub comanda locot. Nedelcu Damian și sublt. Săvulescu Nicolae, se cuceresc rând pe rând cele trei șiruri de case până la lacuri. Atunci e aflat de vijelios dat, că bolșevicii se îmbrâncesc care mai de care în bărci să treacă lacul cât mai repede dincolo.

Capor. Ster Gh. — român refugiat din Ardealul ocupat — trage cu tunul cu o precizie uimitoare, asupra bolșevicilor îmbarcați pe lac.

— Bravo, Ster, încă o bărci distrusă, uite alta, trei, patru... remarcă entuziasmat, cu binoclul la ochi, locot. Porojan.

Dar în vreme ce bărcile sunt trimise la fundul lacului din ploaia de proectile abătută asupra tunurilor, un proectil de brandt lovește în plin pe locot. Porojan Alexandru.

Moartea eroului ofițer îndoliază sufletele tuturor celor ce l'au cunoscut. A căzut locot. Porojan!

Originar din Mehedinți, orfan de ambii părinți (tatăl mort în războiul trecut), fără frați, fără surori, se ridică singur luptând cu nevoile vieții, moștenind din această luptă, obișnuința de a învinge „singur".

Luând parte la un concurs de tragere cu mitraliera, ofițerul este clasat cel dintâiu pe Armată. Această calitate îl aduce comandant de companie anti-aeriană, după absolvirea cu succes a cursurilor de specialitate dela Cluj, București și Arad.

Fire liniștită, foarte tăcută și extrem de modest, ne făcând niciodată paradă de neîntrecutele sale fapte pe câmpul de luptă.

Cimitirul „Troița Eroilor", din valea Tinguminskoje, din stepa Calmucilor, din fața Stalingradului, s'a împodobit cu încă o nouă cruce a locot. erou Porojan Alexandru.

Odată cu sborul păsărilor călătoare spre țările cu flori și soare cald, te-ai înălțat și tu suflet de erou, spre înălțimile pline de lumină, căldură și pace sfântă și eternă să ne ocrotiți de acolo, pe noi cei rămași încă în viață, până la victoria finală și vă vom auzi și de acolo modestul vostru raport: „Ne-am îndeplinit misiunea"!.

Serg. T. R.
Petre Vidu-Boangiu
Reporter d. Aut.

ULTIMELE STIRI

INTERNE

M. S. Regina-Mamă a vizitat un lazaret german

M. S. Regina Mamă Elena, a făcut în ziua de 10 Noembrie, o vizită în lazaretul aviaţiei militare germane din Bucureşti. M. Sa a fost întâmpinată de d-na von Killinger, de şeful misiunii aeronautice germane precum şi de conducătorul sanitar al misiunii.

Ministrul german al culturii oaspete al ţării noastre

De câtva timp este oaspetele ţării noastre d. dr. Bernhard Rust, întemeietorul şi conducătorul gărzilor civile din Hanovra, actual ministru al Reichului pentru ştiinţă, educaţie şi cultura poporului. După semnarea pactului cultural dintre România şi Germania, această vizită are o deosebită importanţă, întrucât se vor putea discuta şi aprofunda în mod practic problemele de cultură.

Noul an şcolar la facultatea de ştiinţe din Cluj-Timişoara

In sala liceului comercial a avut loc inaugurarea noului an universitar al facultăţii de ştiinţe.

După oficierea serviciului divin, în faţa unei numeroase asistenţe, rectorul universităţii, d. profesor Iuliu Haţieganu, a rostit un discurs, omagiind pe M. S. Regele Mihai şi pe Conducătorul Statului, d. Mareşal Antonescu. Dsa a relevat importanţa universităţii în viaţa unei naţiuni şi mai ales a universităţii „Dacia Superioară" pentru viaţa neamului nostru.

Înaintări în învăţământul primar

S'a publicat zilele acestea o listă de învăţători, absolvenţi ai Academiei Pedagogice, care au fost înaintaţi pe ziua de 1 Septembrie, învăţători de gradul I. Drepturile materiale ce decurg din această înaintare, se vor acorda dela data înscrierii în buget.

O secţie a educaţiei fizice pentru învăţători

Printr'o decizie ministerială se înfiinţează pe lângă Şcoala Superioară de Educaţie Fizică, o secţie normală pentru pregătirea învăţătorilor. Cursurile şi lucrările practice încep la 20 Noembrie şi durează un an. In acest an se primesc, prin concurs, 50 de învăţători.

Expoziţie horticolă

In curând se va deschide în pavilionul agriculturii din Parcul Carol expoziţia horticolă organizată de ministerul agriculturii şi domeniilor.

La această expoziţie se vor putea vedea rezultatele obţinute prin aplicarea planului de aprovizionare, în anul 1942, cu legume şi fructe proaspete, conservate şi industrializate.

Transilvania are o importanţă capitală pentru România

In acelaş articol, gazetarul finlandez redă un rezumat din conversaţiile avute asupra Transilvaniei.

Transilvania are o importanţă capitală pentru România, mai ales prin faptul că de doi ani un milion şi jumătate de români au trăit sub dominaţia maghiară, rană care sângerează inima naţiunii române, rană care nu este deloc vindecată. De aceea în ziua când războiul se va termina victorios şi va veni biruinţa, cu siguranţă că atunci această situaţie va trebui să fie revizuită.

Problema Transilvaniei este cheatie de inimă pentru fiecare român. Carpaţii şi Transilvania au fost de secole căminul poporului român, în vremea când ţara era invadată de barbari. In cele mai grele timpuri Transilvania a constituit izvorul de putere pentru existenţa ţării româneşti.

EXTERNE

Ziua de naştere a M. S. Regelui Mihai sărbătorită de radio slovac

Postul de radio slovac a sărbătorit printr'o emisiune specială ziua de naştere a M. S. Regelui Mihai I.

După ce s'a intonat Imnul Regal Român, a urmat o conferinţă asupra personalităţii M. S. Regelui Mihai I, şi asupra misiunii istorice pe care o îndeplineşte astăzi România sub glorioasa şi înţeleapta Sa Domnie ca apărătoare a civilizaţiei Europei faţă de duşmanul comun din Răsărit.

Emisiunea s'a încheiat cu un program de muzică românească.

D. Mareşal Antonescu văzut de un gazetar finlandez

Ziarul finlandez „Pufondstad bladet" sub semnătura d. Thesleef publică un cald articol despre România.

După ce descrie impresiile sale din recenta călătorie făcută în România, gazetarul finlandez subliniază efortul pe care îl face Mareşalul Antonescu pentru redresarea ţării, caracterizând pe Conducătorul Statului ca cea mai puternică personalitate şi mintea cea mai luminoasă, omul de stat autoritar care nu impune autoritatea prin forţă şi dela care poporul român aşteaptă pacea, libertatea şi prosperitatea.

Vitejia românească

„Giornale d'Italia" publică un articol foarte elogios la adresa armatei române intitulat: „Cinci zile de lupte grele ale oştenilor Mareşalului Antonescu". După ce aminteşte de luminoasa figură a lui Tudor Vladimirescu, simbolul vitejiei şi dârzeniei Oltenilor, ziarul povesteşte episoade despre extraordinarele fapte, vitejeşti ale Oltenilor, în decursul a cinci zile de luptă în sectorul dela sud de Stalingrad. Pentru aceste motive, înaltul Comandament german a citat prin ordin de zi glorioasele unităţi româneşti, care au luat parte la atacurile de despresurare ale Stalingradului, şi care prin formidabile acţiuni, au înscris în Cartea de aur a neamului, pagini de neîntrecută vitejie.

Germania trebue să câştige acest război

D. dr. Goebbels, ministrul Reichului, într'o declaraţie făcută unei delegaţii de ofiţeri şi ostaşi decoraţi, şi-a exprimat siguranţa victoriei finale a Germaniei, şi în afară de aceasta nu există nici o altă posibilitate.

Colaborarea Uniunii franceze cu Germania

„Uniunea franceză pentru colaborarea cu Germania" a alcătuit un memoriu în care se cere strângerea legăturilor de prietenie cu Germania, împotriva agresiunii anglo-americane. In caz contrariu, spune memoriul, Franţa şi imperiul său colonial sunt în primejdie.

Pierderile Anglo-Americane

Pierderile anglo-americane în primele zile ale lunii Noembrie sunt 59 de cargoboturi cu o deplasare totală de 371.000 tone şi cu o încărcătură de 1 milion tone mărfuri pentru trupele Anglo-[illegible] de pe teritoriul african.

Vedetele germane au scufundat în apele engleze mai multe vase

In zilele de 9 şi 11 Noembrie mai multe vedete rapide germane, au atacat şi scufundat mai multe vase inamice, dealungul coastelor engleze. Cu această ocazie au fost torpilate: un vas petrolifer de 2500 tone, un vapor şi un cargobot de câte 3000 tone, un vas de patrulare şi un vapor de câte 2500 tone.

Cruntă mizerie din Rusia

Un ziar din Madrid publică o declaraţie a unui tânăr spaniol care a fost dus în Rusia de către bolşevici în anul 1937, prin care se arată stările de fapt care există în bieşematul raj bolşevic. Intregul sistem al rusilor de astăzi este o minciună şi o înşelătorie. Eu am fost ales, spune tânărul, pentru a fi obiect de propagandă. Când a izbucnit războiul, ni s'au dat nişte uniforme rupte şi murdare şi am fost aruncat în lagăre unde ne-au tratat ca pe nişte animale. Dacă nu m'ar fi salvat trupele spaniole aş fi împărtăşit şi eu soarta celorlalţi camarazi ai noştri: moartea.

Rezultatul sfărâmăturilor germane în Răsărit

Muncitorul danez Svend Tornerup, revenit din ţinuturile ocupate din Răsărit, a declarat ziarului „Daedrelandet": Germanii au reuşit să facă populaţia civilă din ţinuturile răsăritene ocupate să-şi dea seama de realităţi. Fiecare începe să ducă o existenţă omenească demnă.

Populaţia ţărănească munceşte din nou cu bucurie de când ştie că poate să dispună de produsul braţelor ei.

Vara aceasta Ucraina a fost din nou un adevărat ocean de grâne.

SITUAŢIA PE TOATE FRONTURILE

STRĂLUCITA VICTORIE A TRUPELOR ROMÂNE PE DON

După frontul de răsărit ne vin veşti noui despre vitejia trupelor române care luptă contra bolşevismului, cu un avânt tot mai mare şi cu o încredere nesdruncinată în victoria finală. Comunicatul Inaltului Comandament german anunţă astfel că pe frontul Donului, bolşevicii au atacat din nou, în sectorul trupelor române.

In cursul unor lupte înverşunate, care au ajuns până în faza de luptă corp la corp, inamicul a fost zdrobit şi aruncat înapoi.

In cartierul industrial din Stalingrad, trupele germane de şoc au reuşit ieri, prin lupte violente, să-şi îmbunătăţească simţitor poziţiile lor spre Volga.

Incercări ale inamicului făcute noaptea trecută de a trece peste fluviu arme grele au fost nimicite de artileria antiaeriană.

In oraş, trupe de şoc de infanterie şi de pionieri au cucerit, prin atacuri înverşunate, mai multe grupuri de case şi au luat cu asalt câteva înălţimi de pe malul fluviului Volga. Un număr de 31 de cazemate au fost distruse şi s'au făcut numeroşi prizonieri.

AVIAŢIA GERMANĂ A DAT PUTERNICE ATACURI CONTRA LINIILOR DE TRANSPORT BOLŞEVICE

In Caucaz, în sectorul Alagir, au avut loc lupte înverşunate de mare amploare.

In sectorul Tuapse, mai multe creste de munţi importante au fost luate cu asalt. Avioane de luptă au atacat poziţii inamice, instalaţii de cale ferată şi aerodromuri de pe coastă. Pe un aerodrom sovietic din apropiere de Tuapse, 9 avioane sovietice au fost distruse pe pământ, în urma acţiunii avioanelor de luptă germane, care au aruncat bombe incendiare şi explosive.

IN AFRICA DE NORD, LUPTELE INTRE TRUPELE AXEI ŞI TRUPELE ENGLEZE CRESC MEREU IN INDARJIRE

In Africa de nord, cu toată înaintarea trupelor britanice, comandamentul militar aliat recunoaşte că nici până astăzi nu au putut fi cucerite poziţii strategice, care să permită contunarea unei decizii definitive. Mareşalul Rommel, prin acţiuni rapide şi de o îndrăzneală extraordinară, a reuşit în câteva rânduri să străpungă liniile care încercuiseră trupe de ale Axei, despresurându-le şi înglobându-le astfel în efectivele care se retrag în punctele întărite şi dinainte stabilite. Pe acest teatru de operaţiuni, sunt de aşteptat surprize, deoarece factorul important nu-l constitue spaţiul, ci mişcarea. Nu trebue să se uite că pentru forţele britanice cari înaintează, problema aprovizionării devine tot mai grea, prin depărtarea de bazele de aprovizionare şi prin atacurile tot mai puternice pe care le dă aviaţia Axei contra legăturilor de aprovizionare, pe care le-a şi desorganizat.

NOUI ŞI GRELE LOVITURI DATE DE FORŢELE AXEI, FLOTEI DE DEBARCARE ANGLO-AMERICANE

Unităţile navale anglo-americane care au făcut debarcarea pe coasta Africei de nord franceză, au fost supuse din nou la grele încercări prin atacul aviaţiei şi al submarinelor germane şi italiene. Un vas purtător de avioane; un crucişetor şi un mare vas de comerţ au fost lovite cu bombe de mare calibru. In Bougis, două vase de transport cu o deplasare totală de 15.000 tone au fost scufundate, iar 12 au fost avariate grav. In aceeaşi regiune au mai fost lovite un purtător de avioane, un crucişetor greu şi două distrugătoare. In Mediterana occidentală, submarinele germane au scufundat un vas de transportat trupe de 15.000 tone, un vas de transport de 12.000 tone şi un cargoboţ de 5.000 tone. Dintr'o formaţiune de vase de război, compusă de avioane şi forţe navale de escortă, două vase de război; printre care şi un distrugător din clasa Tribal, au fost avariate prin lovituri de torpilă. In faţa Algerului a fost torpilat un vas de escortă.

Tipografia Societatea Naţională de Editură şi Arte Grafice „DACIA TRAIANA", Bucureşti Str. Sărindar, 5-7-9 (tel. 3.54.30), înmatr. sub Nr. 143 la Reg. Oficiului Comerţului Bucureşti. Tipărită la 14-[illegible]-942